

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 263 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z przepisem upoważniającym minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej, zwanej dalej „ewaluacją”, oraz sposób jej przeprowadzania, mając na uwadze specyfikę kształcenia w szkole doktorskiej.

Ewaluacja jest jednym z kluczowych elementów nowego systemu szkolnictwa wyższego i nauki, uregulowanego ustawą. Ewaluacja służy przede wszystkim:

- 1) ocenie warunków do rozwoju naukowego lub artystycznego, jakie zostały stworzone doktorantom w szkołach doktorskich, oraz sposobów weryfikacji nabywanych przez doktorantów wiedzy i umiejętności, a także kształtowanych kompetencji społecznych;
- 2) dostarczaniu podmiotom prowadzącym szkoły doktorskie, zwanym dalej „podmiotami”, informacji zwrotnej dotyczącej funkcjonowania tych szkół, a także upowszechnianiu tych informacji w przestrzeni publicznej;
- 3) dopuszczaniu do prowadzenia szkół doktorskich wyłącznie tych podmiotów, które gwarantują doktorantom odpowiednie warunki rozwoju naukowego lub artystycznego.

Ze względu na różnorodną specyfikę kształcenia w szkołach doktorskich, wynikającą z ich różnej struktury organizacyjnej, jak również ze zróżnicowania dyscyplin naukowych albo artystycznych, w których to kształcenie jest prowadzone, czy też z odmiennych, wynikających z przynależnej podmiotom autonomii pomysłów na realizację misji szkoły doktorskiej – przy projektowaniu niniejszego rozporządzenia skupiono się na stworzeniu podstaw do uzyskania przez ekspertów przeprowadzających ewaluację wiedzy na temat mechanizmów i obszaru funkcjonowania danej szkoły doktorskiej i umożliwienia jej oceny adekwatnie do jej specyfiki. Powyższemu nie służyłoby określenie jednolitych dla ogółu szkół doktorskich, kwantytatywnych ram ewaluacji. Dlatego w treści projektowanego rozporządzenia nie zdecydowano się na sformułowanie kryteriów szczegółowych w oparciu o wskaźniki ilościowe, lecz skupiono się na zidentyfikowaniu obszarów, które powinny podlegać ocenie jakościowej, bazującej na międzynarodowych standardach i eksperckiej wiedzy osób przeprowadzających ewaluację. Dzięki temu proces ten będzie cechowało zindywidualizowane, jakościowe

podejście i ekspercki charakter, co będzie korelowało ze specyfiką kształcenia w szkole doktorskiej.

Przepisy projektowanego rozporządzenia powstały przy udziale ekspertów z Komisji Ewaluacji Nauki, zwanej dalej „Komisją”, w szczególności w oparciu o podjęte przez nią uchwały w sprawie ewaluacji i w sprawie wytycznych w zakresie sposobu jej przeprowadzania.

Należy podkreślić, że za jakość kształcenia w szkole doktorskiej odpowiada podmiot, który z racji posiadania odpowiednich uprawnień utworzył tę szkołę. Podmiot ten (a nie sama szkoła doktorska) jest stroną procesu ewaluacji i odpowiada za konkretne elementy funkcjonowania szkoły doktorskiej weryfikowane w ramach poszczególnych kryteriów ewaluacji.

Wyodrębnione kryteria szczegółowe optymalnie wyczerpują zakres przedmiotowy kryteriów określonych w art. 261 ustawy oraz umożliwiają precyzyjne scharakteryzowanie i rzetelną ocenę jakości kształcenia w szkole doktorskiej.

Określając kryteria szczegółowe dla kryterium, o którym mowa w art. 261 pkt 1 ustawy – adekwatność programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, zwanej dalej „PRK”, oraz ich realizacji przyjęto, że kryterium to służy sprawdzeniu, czy programy kształcenia doktorantów w szkole doktorskiej oraz ich indywidualne plany badawcze, a także realizacja tych programów i planów gwarantują uzyskanie efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK. W celu umożliwienia dokonania podczas ewaluacji dokładnej analizy powyższego określono następujące kryteria szczegółowe:

- 1) adekwatność efektów uczenia się określonych w programie kształcenia do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, w ramach którego nastąpi analiza programu kształcenia pod kątem sprawdzenia spójności opisanych w nim i deklarowanych do uzyskania efektów uczenia się z wymogami określonymi w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, która będzie kluczowa z punktu widzenia weryfikacji założeń programowych kształcenia w szkole doktorskiej; w ramach tego kryterium będzie również weryfikowane, czy program kształcenia jest ukierunkowany na zdobycie przez doktorantów tzw. umiejętności przekrojowych, tj. kwalifikacji dotyczących krytycznego myślenia, kreatywności, podejmowania inicjatywy, umiejętności rozwiązywania problemów, oceny ryzyka i podejmowania decyzji oraz umiejętności dotyczących prowadzenia działalności

naukowej, które nie były w sposób wystarczający akcentowane w ramach dotychczasowego systemu studiów doktoranckich;

- 2) adekwatność aktywności naukowej lub artystycznej doktorantów i upowszechniania jej wyników, określonych w indywidualnych planach badawczych, do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, w ramach którego będzie podlegało sprawdzeniu, czy plany te są tak skonstruowane, żeby rozwiązywaniu problemów badawczych, stanowiących przedmiot rozpraw doktorskich, towarzyszyła aktywność badawcza lub artystyczna doktorantów i upowszechnianie jej wyników w stopniu gwarantującym osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK; zakłada się, że w celu oceny powyższego weryfikacji będzie podlegała przyjęta w podmiocie praktyka w zakresie opracowywania przez doktorantów, w uzgodnieniu z promotorami, indywidualnych planów badawczych;
- 3) sposób realizacji programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych w celu osiągnięcia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację sprawdzą, w jaki sposób realizuje się w szkole doktorskiej program kształcenia oraz indywidualne plany badawcze, i czy stosowane w tym celu metody w sposób optymalny prowadzą do osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK; zakłada się, że w celu oceny powyższego weryfikacji będą podlegały losowo wybrane indywidualne plany badawcze;
- 4) sposób realizacji interdyscyplinarności procesu kształcenia w celu osiągnięcia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, w ramach którego nastąpi weryfikacja tego, jak szkoła doktorska wykorzystuje interdyscyplinarność procesu kształcenia dla osiągnięcia efektów uczenia się przez doktoranta; eksperci zbadają, czy szkołę doktorską – zgodnie z przepisami ustawy – rzeczywiście cechuje interdyscyplinarność kształcenia, w tym także w odniesieniu do indywidualnego doktoranta; eksperci ocenią również, czy program kształcenia zawiera w sobie elementy z zakresu innych niż wiodąca dyscyplin naukowych lub artystycznych;
- 5) rzetelność procesu doskonalenia programu kształcenia, ukierunkowanego na poprawę jego adekwatności do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, w ramach którego nastąpi sprawdzenie, czy szkoła doktorska dokonuje okresowego przeglądu i weryfikacji ustalonego programu kształcenia, jak one przebiegają i jakie są ich następstwa; jest to niezwykle istotny element oceny w ramach ewaluacji, gdyż doskonalenie programów kształcenia powinno być kluczem do podwyższania ich jakości i atrakcyjności.

Określając kryteria szczegółowe dla kryterium, o którym mowa w art. 261 pkt 2 ustawy – sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK przyjęto, że kryterium to służy sprawdzeniu, czy jakość procesu weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK spełnia najwyższe standardy. W celu umożliwienia dokonania podczas ewaluacji dokładnej analizy powyższego określono następujące kryteria szczegółowe:

- 1) dostępność i jednoznaczność zasad weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, w ramach którego eksperci sprawdzą, czy zasady weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK są ogólnie dostępne dla wszystkich zainteresowanych i precyzyjnie sformułowane, gdyż sformułowanie jednoznacznych, czytelnych zasad weryfikacji efektów uczenia się zwiększa gwarancję harmonijnego przebiegu tego procesu; w ramach tego kryterium zostanie ponadto sprawdzona gotowość podmiotów do weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych przez doktorantów w oparciu o osiągnięcia uzyskane przez nich poza tradycyjną formą zajęć dydaktycznych;
- 2) transparentność i rzetelność procesu weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację sprawdzą, czy proces weryfikacji efektów uczenia się spełnia te standardy oraz czy narzędzia wykorzystywane do przeprowadzenia weryfikacji efektów uczenia się nie wzbudzają wątpliwości co do jakości i rzetelności wyników tej weryfikacji, a także ustalą, kto uczestniczy w tym procesie;
- 3) rzetelność procesu doskonalenia sposobów weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, w ramach którego nastąpi sprawdzenie, czy podmiot dokonuje oceny obowiązujących sposobów weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, jak taka ocena przebiega i jakie są jej następstwa; jest to niezwykle istotne, gdyż doskonalenie sposobów weryfikacji efektów uczenia się ukierunkowane na zabezpieczenie wysokiego poziomu osiąganych efektów uczenia się, ale również uwzględnienie zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych, czy postępu technologicznego, wyraża dbałość o podnoszenie standardów jakości kształcenia.

Określając kryteria szczegółowe dla kryterium, o którym mowa w art. 261 pkt 3 ustawy – kwalifikacje nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej przyjęto, że kryterium to służy sprawdzeniu, czy kadra szkoły doktorskiej została dobrana w odpowiedni sposób do realizacji celów określonych w programie kształcenia oraz czy posiada wystarczające kwalifikacje i kompetencje do kształcenia

doktorantów. W celu umożliwienia dokonania podczas ewaluacji dokładnej analizy powyższego określono następujące kryteria szczegółowe:

- 1) adekwatność dorobku naukowego lub artystycznego i zawodowego oraz aktywności naukowej lub artystycznej i zawodowej nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej do zakresu prowadzonego kształcenia doktorantów, w ramach którego będzie oceniane, czy kształcenie w szkole doktorskiej jest prowadzone przez odpowiednio dobraną kadrę, posiadającą stosowne kwalifikacje w obszarze realizowanego programu kształcenia, w szczególności uznany dorobek naukowy lub artystyczny i kompetencje w zakresie opieki naukowej lub artystycznej, a także adekwatny dorobek zawodowy i aktywność zawodową, w tym doświadczenie w pozyskiwaniu grantów i kierowaniu projektami finansowanymi z grantów; jest to niezwykle istotne, gdyż ten aspekt determinuje poziom jakości kształcenia prowadzonego w szkole doktorskiej oraz osiąganie stawianych szkole doktorskiej celów i wyzwań, w szczególności optymalne przygotowanie doktorantów do uzyskania stopnia doktora;
- 2) jakość działań na rzecz rozwoju zawodowego nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej podejmowanych przez te osoby i przez podmiot, w szczególności w zakresie związanym ze sprawowaniem funkcji promotora lub promotora pomocniczego, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację sprawdzą, czy kadra szkoły doktorskiej podnosi swoje kwalifikacje i kompetencje, zarówno w zakresie własnego rozwoju naukowego lub artystycznego, jak i opieki naukowej lub artystycznej nad doktorantami; przyjmuje się bowiem, że nawet doświadczeni promotorzy powinni dbać o rozwój swoich kompetencji, w tym tzw. umiejętności przekrojowych, pozwalających lepiej i bardziej efektywnie wykonywać funkcję promotora, a szkoły doktorskie powinny do tego zachęcać, tworzyć ku temu odpowiednie warunki i kierować do kadry atrakcyjną ofertę szkoleniową;
- 3) rzetelność działań podejmowanych przez podmiot w celu weryfikacji kwalifikacji nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej, w ramach którego analizie będą podlegały przede wszystkim sposób i zasady oceny pracy kadry szkoły doktorskiej, w szczególności ocena jakości prowadzenia zajęć i – uwzględniając specyfikę kształcenia – weryfikacja skuteczności tego kształcenia; monitorowanie wywiązywania się przez nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych ze swoich obowiązków, również na podstawie opinii

doktorantów, powinno stanowić dla podmiotu stały element wewnętrznej kontroli jakości kształcenia.

Określając kryteria szczegółowe dla kryterium, o którym mowa w art. 261 pkt 4 ustawy – jakość procesu rekrutacji przyjęto, że kryterium to służy sprawdzeniu, czy proces rekrutacji do szkoły doktorskiej przebiega z zachowaniem najwyższych standardów, w tym w oparciu o rzetelną weryfikację umiejętności i predyspozycji kandydatów do prowadzenia działalności naukowej, przeprowadzoną w trybie otwartego konkursu. W celu umożliwienia dokonania podczas ewaluacji dokładnej analizy powyższego określono następujące kryteria szczegółowe:

- 1) jakość i dostępność informacji oraz aktów prawa wewnętrznego, dotyczących funkcjonowania szkoły doktorskiej, w ramach którego ocenie będzie podlegało, czy podmiot stwarza potencjalnym kandydatom do szkoły doktorskiej, również kandydatom z zagranicy, realną możliwość zapoznania się z dokumentami dotyczącymi funkcjonowania szkoły doktorskiej, w szczególności z jej regulaminem, a także przeanalizowania oferty szkoły nie tylko w zakresie programu kształcenia, ale również pod kątem kadry szkoły doktorskiej i jej osiągnięć, dostępnej infrastruktury, katalogu prowadzonych badań oraz współpracy naukowej lub artystycznej z innymi ośrodkami, a wreszcie w zakresie osiągnięć samych doktorantów i absolwentów szkoły doktorskiej; kluczowym jest bowiem, żeby osoby zainteresowane rozpoczęciem kariery naukowej lub artystycznej mogły odpowiednio rozpoznać możliwości, jakie oferują poszczególne szkoły doktorskie, przed podjęciem decyzji o wyborze szkoły doktorskiej, w której będą odbywać kształcenie i przygotowywać rozprawę doktorską;
- 2) dostępność, jednoznaczność i otwarty charakter zasad rekrutacji do szkoły doktorskiej oraz terminowość ich publikacji, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację oceniają, czy szkoła doktorska jest otwarta na kandydatów z różnych ośrodków w kraju i z zagranicy, czy w procesie rekrutacji bierze się pod uwagę uwarunkowania związane z harmonogramem i z zasadami finansowania projektów obejmujących badania naukowe lub prace rozwojowe prowadzone przez doktorantów oraz czy poziom naukowy lub artystyczny reprezentowany przez kandydatów stanowi podstawę rekrutacji; ocenie będą podlegały również terminowość udostępniania oraz powszechność i łatwość dostępu do zasad rekrutacji; przyjmuje się, że dbałość o sformułowanie jednoznacznych i czytelnych zasad rekrutacji zwiększy gwarancję prawidłowego przebiegu tego procesu;
- 3) sposób przeprowadzenia konkursu, o którym mowa w art. 200 ust. 2 ustawy, w ramach którego ocena jakości procesu rekrutacji zostanie dokonana w oparciu o analizę stopnia

spełnienia standardów takich jak: przejrzystość postępowania, jego niedyskryminacyjny i w pełni konkurencyjny charakter, a także merytoryczny aspekt; zachowanie tych standardów w procesie rekrutacji stanowi bowiem gwarancję przyjmowania do szkoły doktorskiej kandydatów o najwyższych kwalifikacjach i podstawę budowania silnego ośrodka naukowego lub artystycznego; eksperci będą mieli również za zadanie zweryfikowanie, czy osoby zasiadające w komisji rekrutacyjnej mają odpowiednie kwalifikacje do przeprowadzenia danego konkursu;

- 4) sposób uwzględniania potrzeb osób z niepełnosprawnościami w procesie rekrutacji, w ramach którego weryfikacji będzie podlegało poszanowanie praw osób z niepełnosprawnościami na poszczególnych etapach rekrutacji, w tym przez dostosowanie narzędzi, z wykorzystaniem których jest prowadzona rekrutacja, zagwarantowanie przyjaznych warunków architektonicznych i lokalowych oraz zapewnienie rozwiązań ułatwiających komunikację; wyodrębnienie w projekcie rozporządzenia kryterium dotyczącego uwzględniania potrzeb osób z niepełnosprawnościami ma na celu zagwarantowanie tej grupie kandydatów należnych praw oraz jest ukierunkowane na podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej;
- 5) sposób weryfikacji predyspozycji kandydata do prowadzenia działalności naukowej, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację sprawdzą, w jakim stopniu oraz z wykorzystaniem jakich technik i narzędzi szkoła doktorska dokonuje takiej weryfikacji; przyjmuje się bowiem, że wyłonienie w procesie rekrutacji kandydatów o wysokim potencjale naukowym lub artystycznym, którzy wykazują zaangażowanie oraz zainteresowanie rozwojem i karierą naukową lub artystyczną zwiększa prawdopodobieństwo ukończenia przez nich pełnego procesu kształcenia, określonego w programie kształcenia, terminowego przygotowania i złożenia rozprawy doktorskiej oraz kontynuowania swojej kariery w ośrodkach akademickich;
- 6) rzetelność działań podejmowanych przez podmiot w celu doskonalenia procesu rekrutacji, w ramach którego sprawdzeniu będzie podlegało, czy i w jakim zakresie podmiot dokonuje identyfikacji elementów tego procesu pozostających na niewystarczającym poziomie oraz czy i w jakim zakresie wdraża rozwiązania doskonalące ten proces; stanowi to bowiem ważny czynnik wspierania szkoły doktorskiej w osiągnięciu jej celów.

Określając kryteria szczegółowe dla kryterium, o którym mowa w art. 261 pkt 5 ustawy – jakość opieki naukowej lub artystycznej i wsparcia w prowadzeniu działalności naukowej przyjęto, że kryterium to służy sprawdzeniu poziomu jakości opieki naukowej lub artystycznej

zapewnianej doktorantowi przez szkołę doktorską i poziomu wsparcia przy rozwiązywaniu przez niego problemu badawczego, stanowiącego przedmiot rozprawy doktorskiej oraz w trakcie odbywanego kształcenia. W celu umożliwienia dokonania podczas ewaluacji dokładnej analizy powyższego określono następujące kryteria szczegółowe:

- 1) sposób i kryteria wyznaczania oraz zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację będą oceniać w szczególności, czy w procesie wyznaczania promotora lub promotorów wykazuje się należyta dbałość o: optymalne dopasowanie promotora do specyfiki problemu badawczego mającego stanowić przedmiot rozprawy doktorskiej, zapewnienie odpowiednio wysokich kompetencji promotorskich i szacowany potencjał naukowy lub artystyczny, będący wynikiem współpracy promotora z doktorantem; eksperci powinni wziąć pod uwagę, że proces wyznaczania, a w przypadku konieczności – także zmiany promotora, może przybierać różne formy, w zależności od potrzeb i specyfiki szkoły doktorskiej;
- 2) sposoby zapewniania doktorantom wysokiej jakości współpracy z promotorem, promotorami lub promotorem pomocniczym, w tym sposoby rozwiązywania sytuacji konfliktowych między doktorantem a promotorem, promotorami lub promotorem pomocniczym, w ramach którego będzie podlegało weryfikacji, czy szkoła doktorska oferuje doktorantom wysoki poziom opieki naukowej lub artystycznej obejmującej bezpośrednią i intensywną współpracę z promotorem, która powinna umożliwiać doktorantowi rozwój naukowy lub artystyczny oraz rozwój w zakresie tzw. umiejętności przekrojowych; przyjmuje się, że poza wsparciem przy przygotowywaniu rozprawy doktorskiej promotor powinien także wspierać doktoranta w jego funkcjonowaniu w społeczności akademickiej, a wysoka jakość współpracy powinna uwzględniać obowiązywanie zasad etycznych oczekiwanych od współpracy uczeń-mistrz; w ramach tego kryterium eksperci będą oceniać również, w jakim stopniu podmiot dąży do zapewnienia opieki naukowej lub artystycznej ze strony dodatkowych promotorów albo promotorów pomocniczych, co jest szczególnie istotne w przypadku interdyscyplinarnych rozpraw doktorskich i doktoratów realizowanych we współpracy z innymi instytucjami naukowymi lub artystycznymi, a także w przypadku doktoratów wdrożeniowych; ponadto analizie będzie podlegała, czy szkoła doktorska opracowała zasady postępowania na wypadek wystąpienia konfliktu doktoranta z promotorem, na czym te zasady polegają, a jeżeli dochodzi do konfliktu – w jaki sposób jest on rozwiązywany, jak wdrożono opracowane zasady, czy okazały się skuteczne, a jeżeli nie, to czy dokonano jakichś zmian

w tym zakresie; przyjmuje się, że każdy doktorant i promotor powinni wiedzieć, gdzie szukać pomocy w sytuacji konfliktu i gdzie uzyskać informację o procedurach postępowania w takim przypadku; proces ten powinien cechować wysoki stopień poufności oraz rzetelna i obiektywna ocena sytuacji, aby nie dopuścić do narastania konfliktu ani jego eskalacji na pozostałych uczestników procesu kształcenia w szkole doktorskiej;

- 3) sposoby zapewnienia doktorantom, w tym doktorantom z niepełnosprawnościami i doktorantom będącym rodzicami, prawidłowych warunków i wsparcia w realizacji programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych i przygotowywania rozpraw doktorskich, w tym dostępu do niezbędnej infrastruktury, w ramach którego eksperci zbadają, jakie wsparcie i warunki do realizacji programu kształcenia, indywidualnych planów badawczych i do przygotowywania rozpraw doktorskich na wysokim poziomie szkoła doktorska stwarza doktorantom; weryfikacji będą podlegać rozwiązania systemowe wypracowane w ramach specyfiki szkoły doktorskiej i rozwiązania indywidualne dostosowane do indywidualnych planów badawczych i przedmiotu rozpraw doktorskich, wypracowywane na bieżąco w stosunku do poszczególnych doktorantów, w miarę zaistniałych potrzeb, umożliwiające ich rozwój naukowy lub artystyczny; eksperci przeprowadzający ewaluację sprawdzą, czy w optymalny sposób jest rozwiązana kwestia dostępu doktorantów do infrastruktury niezbędnej do realizacji celów określonych w indywidualnych planach badawczych, a także jak jest rozwiązana kwestia finansowania prowadzonych przez doktorantów badań naukowych; szczególna uwaga zostanie również poświęcona tworzonym w ramach szkoły doktorskiej uwarunkowaniom i wsparciu w procesie kształcenia oferowanemu doktorantom z niepełnosprawnościami i doktorantom będącym rodzicami, w tym prawnymi opiekunami osób niepełnoletnich;
- 4) stopień włączenia wybitnych specjalistów zatrudnionych poza podmiotem w sprawowanie opieki naukowej lub artystycznej lub w działania służące wsparciu doktorantów w prowadzeniu działalności naukowej, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację ocenią, czy szkoła doktorska zaprasza do współpracy wybitnych specjalistów z innych ośrodków i w jakim stopniu wzbogacają oni potencjał szkoły doktorskiej; w ramach tego kryterium zostanie uwzględniona szczególna sytuacja podmiotów wspólnie prowadzących szkołę doktorską;
- 5) rzetelność weryfikacji i oceny pracy promotorów oraz promotorów pomocniczych, a także działań podejmowanych przez podmiot w celu doskonalenia jakości ich pracy, w ramach

którego zostanie sprawdzone, czy praca promotorów w szkole doktorskiej podlega regularnej ocenie, jak ten proces przebiega i jakie działania są podejmowane w przypadku stwierdzenia potencjalnych nieprawidłowości; przyjmuje się, że ze względu na potrzebę zapewnienia doktorantom opieki naukowej lub artystycznej na wysokim poziomie weryfikacja wywiązywania się przez promotora ze swoich obowiązków, również na podstawie opinii podopiecznych, powinna stanowić dla podmiotu stały element wewnętrznej kontroli jakości kształcenia.

Określając kryteria szczegółowe dla kryterium, o którym mowa w art. 261 pkt 6 ustawy – rzetelność przeprowadzania oceny śródkresowej przyjęto, że kryterium to służy weryfikacji, czy przeprowadzanie oceny śródkresowej przebiega w szkole doktorskiej z zachowaniem najwyższych standardów. W celu umożliwienia dokonania podczas ewaluacji dokładnej analizy powyższego określono następujące kryteria szczegółowe:

- 1) dobór kryteriów i obiektywne zasady przeprowadzenia oceny śródkresowej, a także ich dostępność i jednoznaczność, w ramach którego eksperci sprawdzą, czy kryteria tej oceny, służącej weryfikacji stopnia realizacji przez doktoranta indywidualnego planu badawczego, w szczególności poziomu zaawansowania realizacji projektu badawczego, i procedura jej przeprowadzania są ogólnie dostępne dla wszystkich zainteresowanych oraz czy zostały precyzyjnie sformułowane w oparciu o merytoryczne założenia i powszechnie przyjęte zasady uczciwości; przyjmuje się bowiem, że sformułowanie jednoznacznych i czytelnych zasad oraz merytorycznie uzasadnionych kryteriów przeprowadzania oceny śródkresowej pozwala doktorantom lepiej przygotować się do niej, co z kolei zwiększa prawdopodobieństwo uzyskania pozytywnego wyniku i sprawnego przebiegu tego procesu;
- 2) skład i kompetencje komisji przeprowadzającej ocenę śródkresową, w ramach którego zostanie sprawdzone, czy skład i kompetencje komisji przeprowadzającej tę ocenę odpowiadają wymogom ustawowym; eksperci zapoznają się ze sposobem powoływania członków komisji i weryfikacji przez podmiot ich kwalifikacji;
- 3) terminowość i sposób przeprowadzania oceny śródkresowej, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację sprawdzą, czy oceny śródkresowe odbywają się w terminie określonym w art. 202 ust. 2 ustawy, tzn. w połowie okresu kształcenia określonego w programie kształcenia, a w przypadku kształcenia trwającego 6 semestrów – w trakcie czwartego semestru; zostanie również zweryfikowany sposób przeprowadzania oceny śródkresowej, w tym takie aspekty jak jej przejrzystość, bezstronność i rzeczowość oraz

sposób informowania o jej wynikach; w ocenie przejrzystości może być wzięta pod uwagę otwartość podmiotu na udział w procesie oceny obserwatorów, np. przedstawiciela doktorantów; przyjmuje się, że dbałość o wysokie standardy przeprowadzania oceny śródkresowej, jej transparentność i rzetelność stanowią gwarancję wykształcenia doktorantów o wysokich kwalifikacjach i podstawę budowania silnego ośrodka naukowego lub artystycznego; zakłada się również, że pozytywny wynik oceny śródkresowej doktoranta potwierdza brak zagrożenia dla pomyślnej realizacji programu kształcenia i indywidualnego planu badawczego, a rzetelna ocena poziomu zaangażowania doktorantów w proces kształcenia i w przygotowywanie rozpraw doktorskich pozwala na skuteczne eliminowanie przeciętności i braku motywacji, wpływając tym samym na potencjał szkoły doktorskiej;

- 4) rzetelność działań podejmowanych przez podmiot w celu doskonalenia procesu oceny śródkresowej, w ramach którego nastąpi sprawdzenie, czy podmiot dokonuje identyfikacji elementów tego procesu pozostających na niewystarczającym poziomie i czy wdraża rozwiązania doskonalące ten proces.

Określając kryteria szczegółowe dla kryterium, o którym mowa w art. 261 pkt 7 ustawy – umiędzynarodowienie przyjęto, że kryterium to służy ocenie działań podejmowanych przez szkołę doktorską w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia i jego oddziaływania na poszczególne strony tego procesu. W celu umożliwienia dokonania podczas ewaluacji dokładnej analizy powyższego określono następujące kryteria szczegółowe:

- 1) stopień umiędzynarodowienia kadry, w tym mobilność naukowa lub artystyczna i aktywność w środowisku międzynarodowym nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej, w ramach którego powinny zostać przeanalizowane działania podejmowane przez podmiot, służące umiędzynarodowieniu kadry, w tym system zachęt adresowanych do wybitnych naukowców lub artystów z zagranicy do podjęcia współpracy w ramach szkoły doktorskiej i efektywność tych działań; eksperci przeprowadzający ewaluację sprawdzą także, w jakim stopniu kadra prowadząca kształcenie w szkole doktorskiej jest zaangażowana w realizację międzynarodowych projektów i czy aktywnie uczestniczy w konkursach o granty europejskie, w tym dedykowane kształceniu doktorantów, czy uczestniczy w międzynarodowych konferencjach naukowych lub wydarzeniach artystycznych, czy korzysta ze stypendiów lub staży realizowanych za granicą albo czy przejawia międzynarodową aktywność naukową lub artystyczną w inny sposób;

przyjmuje się bowiem, że nauczyciel akademicki lub pracownik naukowy prowadzący kształcenie w szkole doktorskiej powinien wykazywać się wysokim stopniem aktywności w środowisku międzynarodowym;

- 2) stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia w szkole doktorskiej i działalności naukowej, w szczególności prowadzonej na podstawie indywidualnych planów badawczych, w tym mobilność naukowa lub artystyczna doktorantów, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację ocenią, w jakim stopniu zagadnienia przewidziane w programie kształcenia i w indywidualnych planach badawczych uwzględniają element umiędzynarodowienia i jakie jest systemowe podejście podmiotu do tego problemu; przedmiotem oceny będą formy i zakres działań podejmowanych przez szkołę doktorską, mających na celu umiędzynarodowienie procesu kształcenia, czyli zapewnienie doktorantom warunków do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku naukowym lub artystycznym, wspieranie doktorantów – w zakresie przygotowywanych przez nich rozpraw doktorskich – w ubieganiu się o granty europejskie i ich angażowanie w realizację projektów badawczych finansowanych z grantów europejskich, aktywizowanie doktorantów w zakresie międzynarodowej mobilności naukowej lub artystycznej oraz wspieranie w dostępie do aktualnych zagranicznych publikacji i zasobów bibliotecznych zagranicznych ośrodków naukowych w celu przygotowania kwerendy bibliograficznej; w ramach tego kryterium zostanie również sprawdzone, w jaki sposób szkoła doktorska zabiega o doktorantów cudzoziemców, m. in. czy oferuje kształcenie w języku obcym, czy posiada atrakcyjną dla nich ofertę i czy aktywnie zachęca cudzoziemców do podjęcia kształcenia w Polsce, a także czy dokumenty dotyczące szkoły doktorskiej są dostępne w językach obcych i czy możliwy jest kontakt ze szkołą doktorską w językach obcych; skuteczność podejmowanych w tym zakresie działań będzie wyrażała się w szczególności liczebnością grupy doktorantów cudzoziemców – przy uwzględnieniu specyfiki szkoły doktorskiej – i spełnieniem ich oczekiwań co do poziomu działalności naukowej prowadzonej w szkole doktorskiej; w ramach tego kryterium weryfikacji może również podlegać otwartość szkoły doktorskiej na kształcenie doktorantów we współpracy z zagraniczną uczelnią lub instytucją naukową, co umożliwia tworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń; kryterium to będzie oceniane przez pryzmat specyfiki szkoły doktorskiej;
- 3) sposób uwzględniania potrzeb doktorantów będących cudzoziemcami w procesie kształcenia w szkole doktorskiej, w ramach którego eksperci ocenią, czy szkoła doktorska w wystarczającym stopniu dba o potrzeby tej grupy doktorantów, w szczególności czy

dokumenty, komunikaty i materiały wydawane w toku kształcenia są przygotowywane i na bieżąco udostępniane w językach obcych, czy szkoła doktorska oferuje pomoc w sprawach organizacyjnych oraz czy dba o budowanie i o utrzymanie pozytywnych relacji między przedstawicielami różnych narodowości, którzy odbywają w niej kształcenie, i ich integrację w środowisku szkoły doktorskiej;

- 4) sposoby zwiększania rozpoznawalności szkoły doktorskiej za granicą i ich skuteczność, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację skupią się na analizie działań podejmowanych przez szkołę doktorską, mających na celu zwiększenie jej rozpoznawalności za granicą, a także skuteczności tych działań; przyjmuje się, że aktywne budowanie wizerunku szkoły doktorskiej na arenie międzynarodowej przekłada się na nawiązywanie nowych kontaktów naukowych albo na gruncie działalności artystycznej i podejmowanie międzynarodowej współpracy, w tym realizację międzynarodowych projektów o prestiżowym znaczeniu.

Określając kryteria szczegółowe dla kryterium, o którym mowa w art. 261 pkt 8 ustawy – skuteczność kształcenia doktorantów przyjęto, że kryterium to służy sprawdzeniu efektywności procesu kształcenia w szkole doktorskiej. Mimo, że skuteczność kształcenia najłatwiej byłoby zweryfikować za pomocą kryteriów ilościowych, postanowiono częściowo odstąpić od takiego podejścia ze względu na różnorodną specyfikę szkół doktorskich oraz reprezentowanych dyscyplin naukowych i artystycznych, a także wynikającą z niej potrzebę zachowania eksperckiego charakteru ewaluacji. W celu umożliwienia dokonania podczas ewaluacji dokładnej analizy powyższego określono następujące kryteria szczegółowe:

- 1) terminowość kończenia kształcenia w szkole doktorskiej zgodnie z programem kształcenia, w ramach którego eksperci dokonujący ewaluacji ocenią skuteczność kształcenia, biorąc pod uwagę, jaka część doktorantów ukończyła je w terminie przewidzianym programem kształcenia; zgodnie z art. 204 ust. 1 ustawy kształcenie doktoranta kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej, a termin jej złożenia określa się w indywidualnym planie badawczym i może on być przedłużony, nie więcej jednak niż o 2 lata, na zasadach określonych w regulaminie szkoły doktorskiej (art. 204 ust. 2 ustawy); ocena ekspercka pozwoli na uwzględnienie uzasadnionych przesunięć terminu ukończenia kształcenia w szkole doktorskiej zgodnie z programem kształcenia, wynikających m.in. z choroby doktoranta, urlopu macierzyńskiego lub ojcowskiego;
- 2) udział procentowy osób, które uzyskały stopień doktora po ukończeniu kształcenia w szkole doktorskiej, w ogólnej liczbie doktorantów, którzy ukończyli kształcenie

w szkole doktorskiej w okresie objętym ewaluacją; zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy kształcenie doktorantów przygotowuje do uzyskania stopnia doktora, odbywa się w szkole doktorskiej i – zgodnie z art. 204 ust. 1 ustawy – kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej; mimo, że ewaluacja dotyczy procesu kształcenia, to dla ustalenia jego skuteczności nieodzowne jest sprawdzenie, jaki procent doktorantów, którzy ukończyli kształcenie w szkole doktorskiej, złożył wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, i jakiemu procentowi tych osób nadano ten stopień;

- 3) poziom osiągnięć naukowych lub artystycznych doktorantów, w szczególności mających związek z aktywnością naukową lub artystyczną określoną w indywidualnym planie badawczym, w ramach którego ocena nie będzie skupiała się na produktywności naukowej lub artystycznej, która często może prowadzić do dużej aktywności o niskiej jakości, lecz na badaniu poziomu najważniejszych osiągnięć doktorantów pod kątem naukowego lub artystycznego znaczenia tych osiągnięć; ze względu na potrzebę skupienia się doktorantów na aktywności związanej z przedmiotem programu kształcenia i przygotowywanej przez nich rozprawy doktorskiej zdecydowano się poddać ocenie przede wszystkim te osiągnięcia doktorantów, które są związane z realizacją indywidualnego planu badawczego i programu kształcenia, co nie oznacza jednak, że inne osiągnięcia doktorantów świadczące o podejmowaniu przez nich działań rozwijających, zwiększających doświadczenie i kształtujących ich jako młodych naukowców nie będą brane pod uwagę przez zespół oceniający;
- 4) dokonywanie oceny jakości kształcenia w szkole doktorskiej przez doktorantów, jej wyniki i sposób ich wykorzystania przez podmiot do doskonalenia procesu kształcenia, w ramach którego eksperci przeprowadzający ewaluację oceniają, w jaki sposób szkoła odnosi się do uwag zgłaszanych przez doktorantów, czy rzetelnie rozwiązuje wskazywane przez nich problemy, czy w sposób obiektywny mierzy się z krytyką i czy wykorzystuje zdobyte w ten sposób informacje w konstruktywny sposób; kryterium to odzwierciedla przyjęte wzorem międzynarodowych standardów założenie, że jakość kształcenia w szkole doktorskiej powinna podlegać ocenie doktorantów, a informacje pozyskane w wyniku tej oceny powinno się poddać analizie i w jej wyniku podjąć działania usprawniające jakość kształcenia, przy czym doktoranci powinni mieć możliwość wyrażenia swojej opinii na różnych etapach kształcenia, również w momencie jego kończenia, np. w formie tzw. ankiety na wyjściu;
- 5) sposób wykorzystywania wyników monitoringu karier zawodowych osób, które ukończyły kształcenie w szkole doktorskiej, i osób, które uzyskały stopień doktora po

ukończeniu kształcenia w szkole doktorskiej, w ramach którego będzie oceniane wykorzystanie wyników monitoringu karier, o którym mowa w art. 352 ust. 1–13 ustawy, i który umożliwi agregowanie danych w zakresie dotyczącym szkoły doktorskiej; ocenie będzie podlegał sposób wykorzystania przez szkołę doktorską zdobytych informacji i ich wpływ na funkcjonowanie szkoły doktorskiej, w tym na weryfikację jakości kształcenia i kreowanie odpowiedzialnej polityki rozwoju.

W dalszej części projekt rozporządzenia reguluje sposób przeprowadzenia ewaluacji. Zgodnie z art. 259 ust. 2 ustawy ewaluację przeprowadza Komisja według ustalonego przez siebie harmonogramu. W projekcie rozporządzenia zaproponowano, aby harmonogram był ustalany na okresy roczne. Zapewni to Komisji wystarczającą elastyczność planowania, przy jednoczesnym zagwarantowaniu podmiotom uzyskiwania informacji o planach dotyczących ewaluacji na dany rok kalendarzowy ze stosownym wyprzedzeniem. Przy ustalaniu harmonogramu Komisja weźmie pod uwagę kalendarz roku akademickiego. Harmonogram będzie niezwłocznie publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej, zwanym dalej „BIP”, na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, umożliwiając podmiotom przygotowanie się do ewaluacji. Zgodnie z § 3 ust. 2 i 3 przewodniczący Komisji będzie każdorazowo zawiadamiał podmiot, a w przypadku wspólnie prowadzonej szkoły doktorskiej – podmiot uprawniony do otrzymania środków finansowych na wspólne kształcenie, o rozpoczęciu procesu ewaluacji i będzie wzywał ten podmiot do złożenia, w terminie 12 tygodni od dnia otrzymania zawiadomienia, raportu samooceny oraz będzie wskazywał planowany termin i czas trwania wizytacji. Przewodniczący Komisji będzie mógł w szczególnie uzasadnionych przypadkach przedłużyć te terminy. Przewodniczący Komisji będzie tego dokonywał z własnej inicjatywy albo na wniosek podmiotu. W tym drugim przypadku będzie to musiało być uwarunkowane wystąpieniem okoliczności niezależnych od podmiotu. Ponadto, w celu umożliwienia podmiotowi odpowiedniego przygotowania się do wizytacji przewidziano, że przed rozpoczęciem wizytacji przewodniczący zespołu oceniającego uzgodni z podmiotem jej harmonogram.

Raport samooceny będzie stanowił dla ekspertów przeprowadzających ewaluację kompendium wiedzy na temat kształcenia prowadzonego w szkole doktorskiej i obok treści opisowej będzie mógł uwzględniać – w celu miarodajnego zobrazowania specyfiki szkoły doktorskiej – szereg danych ilościowych, np. bibliometrycznych, które jednak nie będą służyły ustaleniu pozycji rankingowej szkoły doktorskiej, ale będą stanowiły bazę eksperckiej oceny. Zgodnie z projektem rozporządzenia wytyczne dotyczące sporządzenia raportu samooceny

przygotuje Komisja, określając optymalny – z punktu widzenia celowości – poziom jego szczegółowości, a równocześnie mając na uwadze rolę i zakres wizytacji oraz wymóg upublicznienia raportu. Wytyczne te zostaną opublikowane w BIP na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

W projekcie rozporządzenia wskazano elementy raportu samooceny w sposób ogólny. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 raport samooceny powinien zawierać informacje, które umożliwią przeprowadzenie ewaluacji w oparciu o kryteria, o których mowa w art. 261 ustawy, i kryteria szczegółowe wymienione w § 2. Dodatkowo przyjęto, że w przypadku każdej kolejnej ewaluacji w danej szkole doktorskiej raport samooceny będzie zawierał również informacje o zmianach dokonanych w tej szkole, poprawiających jakość kształcenia, wprowadzonych od czasu ostatniej ewaluacji. Uznano, że stworzy to podmiotowi możliwość zaprezentowania efektów wykonanej pracy, w przypadku gdy wdrożono usprawnienia lub poprawiono poszczególne aspekty funkcjonowania szkoły doktorskiej na podstawie wniosków wynikających z poprzedniej ewaluacji lub zaleceń skierowanych do podmiotu. Na podstawie art. 262 ust. 1 ustawy na podmiot został nałożony obowiązek przygotowania raportu samooceny w językach polskim i angielskim. Zasadniczo obie wersje językowe powinny być tożsame (co zresztą będzie potwierdzane oświadczeniem podmiotu), gdyby jednak pojawiły się ewentualne rozbieżności między informacjami podanymi w języku polskim a informacjami podanymi w języku angielskim, zdecydowano o uznaniu wersji angielskojęzycznej za wiodącą. Zaproponowane rozwiązanie wynika z konieczności dostosowania do ustawowego obowiązku włączenia w skład zespołu oceniającego eksperta zatrudnionego w zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, który może nie znać języka polskiego w stopniu biegłym. Zakłada się natomiast, że polscy eksperci dokonujący ewaluacji będą biegle posługiwać się językiem angielskim w związku z jego powszechnością w międzynarodowym środowisku naukowym. Z uwagi na konieczność zagwarantowania wszystkim ekspertom dostępu do podstawowych dokumentów dotyczących szkoły doktorskiej w projekcie rozporządzenia wskazano równocześnie, że wraz z raportem samooceny podmiot będzie składał nie tylko w języku polskim, ale również w języku angielskim zasady rekrutacji do szkoły doktorskiej i regulamin szkoły doktorskiej obowiązujące w okresie objętym ewaluacją. W przypadku tych dokumentów nie będzie nadrzędności wykładni w języku angielskim, bowiem są to dokumenty źródłowo opracowywane w języku polskim.

W celu ograniczenia ryzyka uchybień formalnych w projekcie rozporządzenia jednoznacznie wskazuje się osobę uprawnioną do podpisania raportu samooceny oraz

oświadczeń o zgodności informacji zawartych w raporcie ze stanem faktycznym i prawnym, a także o merytorycznej tożsamości informacji zawartych w raporcie samooceny, w zasadach rekrutacji oraz w regulaminie szkoły doktorskiej w językach polskim i angielskim. W celu usprawnienia przebiegu ewaluacji przyjęto również, że korespondencja w jej trakcie będzie przekazywana z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego wskazanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w BIP na jego stronie podmiotowej.

Projekt rozporządzenia zakłada ponadto, że podmiot może zostać wezwany do złożenia, w językach polskim i angielskim, wyjaśnień lub dodatkowych informacji dotyczących raportu samooceny oraz dokumentów składanych wraz z tym raportem. Dzięki temu rozwiązaniu będzie możliwość uzupełnienia informacji o szkole doktorskiej, które powinny znaleźć się w prawidłowo sporządzonym raporcie samooceny, albo zweryfikowania informacji, które zostały podane nieprecyzyjnie. Czternastodniowy termin na złożenie wyjaśnień lub informacji uzupełniających jest terminem optymalnym zarówno dla podmiotu, jak i dla ekspertów przeprowadzających ewaluację, którzy będą tych informacji i wyjaśnień potrzebowali w czasie wizytacji szkoły doktorskiej.

Ewaluacji będą dokonywały osoby powołane przez przewodniczącego Komisji do zespołu oceniającego, którego skład został określony w art. 259 ust. 4 ustawy. Przewodniczący Komisji będzie wyznaczał na przewodniczącego zespołu oceniającego eksperta powołanego spośród członków Komisji. Takie rozwiązanie ma na celu ułatwienie pracy zespołu oceniającego i usprawnienie przebiegu ewaluacji. Przewodniczący zespołu oceniającego, będąc członkiem Komisji i uczestnicząc w jej posiedzeniach oraz w dyskusjach dotyczących ewaluacji przeprowadzanej w innych szkołach doktorskich, będzie posiadał dodatkową wiedzę, przydatną do przeprowadzenia danej ewaluacji. Przewodniczący Komisji będzie wskazywał spośród członków zespołu oceniającego również sekretarza zespołu.

Projekt rozporządzenia zakłada, że liczba członków zespołu oceniającego będzie wynosiła od 4 do 7 osób, w zależności od specyfiki szkoły doktorskiej. Przyjmuje się bowiem, że co do zasady każda dyscyplina naukowa albo artystyczna, w której jest prowadzone kształcenie w ramach szkoły doktorskiej, będzie reprezentowana w składzie zespołu oceniającego przez eksperta z dziedziny nauki albo sztuki, do której ta dyscyplina należy.

Zgodnie z § 5 ust. 2 każdy członek zespołu oceniającego będzie składał przewodniczącemu Komisji oświadczenie o biegłej znajomości języka angielskiego i oświadczenie, w którym będzie zobowiązywał się działać bezstronnie w interesie publicznym oraz nie wykorzystywać informacji uzyskanych w trakcie ewaluacji do celów innych niż cele

związane z ewaluacją, a także nie udostępniać tych informacji osobom innym niż członkowie Komisji niebędący członkami zespołu oceniającego. Zakłada się, że ustawowy wymóg powoływania w skład zespołu oceniającego osób posiadających znaczący dorobek naukowy lub artystyczny gwarantuje wybór ekspertów będących specjalistami wysokiej klasy, biegłe posługującymi się językiem angielskim i posiadającymi doświadczenie oraz osiągnięcia w kształceniu doktorantów. Dla zapewnienia sprawiedliwego, rzetelnego i bezstronnego przebiegu procesu ewaluacji rozporządzenie dopuszcza w uzasadnionych przypadkach możliwość zawnioskowania przez podmiot do przewodniczącego Komisji o wyłączenie konkretnej osoby ze składu zespołu oceniającego.

W § 6 uregulowano kwestie dotyczące przebiegu wizytacji, w szczególności związane ze stworzeniem właściwych warunków organizacyjnych do jej przeprowadzenia, takich jak uzgodnienie harmonogramu wizytacji, przedłożenie niezbędnych dokumentów, zapewnienie ekspertom pomieszczeń i sprzętu do pracy, czy też zorganizowanie spotkań indywidualnych lub grupowych z organami podmiotu, osobami odpowiedzialnymi za kształcenie w szkole doktorskiej, w tym osobami prowadzącymi zajęcia, osobami biorącymi udział w ocenie śródkresowej czy członkami rady naukowej lub rady dyscypliny powiązanej ze szkołą doktorską, doktorantami i ich promotorami oraz promotorami pomocniczymi, a także osobami odpowiedzialnymi za obsługę administracyjną szkoły doktorskiej. Umożliwi to przeprowadzenie wizytacji w sposób rzetelny i merytoryczny. W celu zapewnienia ciągłości przeprowadzania ewaluacji w przypadku czasowego ograniczenia kształcenia doktorantów, o którym mowa w art. 198a ustawy, do projektu rozporządzenia wprowadzono przepis umożliwiający przeprowadzenie w takiej sytuacji wizytacji z wykorzystaniem technologii informatycznych, zapewniających kontrolę i rejestrację jej przebiegu. Uznano bowiem, że skoro szkoły doktorskie będą w takim przypadku prowadzić swoją działalność, chociażby w ograniczonym zakresie, z wykorzystaniem technologii informatycznych, to również z wykorzystaniem tych technologii mogą odbywać się wizytacje tych szkół. Natomiast w sytuacji czasowego zawieszenia kształcenia doktorantów, o którym mowa w art. 198a ustawy, przewidziano, że ewaluacja nie będzie w tym okresie przeprowadzana albo że zostanie wstrzymana na czas tego zawieszenia. W takim przypadku przewodniczący Komisji będzie mógł z własnej inicjatywy przedłużyć termin złożenia raportu samooceny, zmienić termin wizytacji lub czas jej trwania. Zgodnie z § 7 ust. 1 po zapoznaniu się z raportem samooceny i po zakończeniu wizytacji zespół oceniający będzie sporządzał raport z przeprowadzonej ewaluacji. Raport ten będzie zawierał w szczególności analizę spełniania przez szkołę

doktorską kryteriów, o których mowa w art. 261 ustawy, i kryteriów szczegółowych, o których mowa w § 2, oraz konkluzję co do stopnia spełniania tych kryteriów. Raport będzie mógł zawierać również zalecenia dla podmiotu mające na celu wskazanie obszarów wymagających poprawy pod względem jakości kształcenia w szkole doktorskiej. Podobnie jak inne dokumenty sporządzane w toku ewaluacji raport z ewaluacji będzie sporządzany w językach polskim i angielskim. Raport ten będzie udostępniany podmiotowi w systemie teleinformatycznym w celu zapoznania się i ewentualnego zgłoszenia uwag. Uwagi, także w językach polskim i angielskim, podmiot będzie mógł zgłosić w terminie 14 dni od dnia otrzymania raportu z ewaluacji. Jest to termin optymalny ze względu na konieczność sprawnego zakończenia ewaluacji. Zespół rozpatrzy uwagi zgłoszone przez podmiot i na tej podstawie będzie mógł dokonać zmian w treści raportu z ewaluacji.

Następnie zespół oceniający dokona oceny szkoły doktorskiej zgodnie z art. 262 ust. 3 ustawy. Ocena ta będzie sporządzana w językach polskim i angielskim. Uzasadnienie do oceny będzie sporządzane obligatoryjnie tylko w przypadku oceny negatywnej. W przypadku oceny pozytywnej sporządzenie uzasadnienia będzie fakultatywne. Przyjmuje się bowiem, że raport z ewaluacji sporządzony przez zespół oceniający w związku z przyznaniem podmiotowi oceny pozytywnej w wystarczającym stopniu omówi wyniki przeprowadzonej ewaluacji. Zespół oceniający będzie mógł jednak sporządzić uzasadnienie, jeżeli uzna za wskazane zarekomendowanie wcześniejszego niż wynikający z art. 259 ust. 2 ustawy terminu kolejnej ewaluacji. Może to wynikać np. z dostrzeżenia uchybień dotyczących jakości kształcenia w szkole doktorskiej, które jednak nie będą na tyle istotne, aby powodowały przyznanie podmiotowi oceny negatywnej, a równocześnie warto byłoby w nieodległym terminie zbadać, czy i w jaki sposób podmiot poradził sobie z ich usunięciem. W takim przypadku rekomendowany termin kolejnej ewaluacji nie będzie mógł być krótszy niż 2 lata od dnia, w którym uchwała Komisji w sprawie oceny z ewaluacji stanie się ostateczna.

Ocena dokonana przez zespół oceniający zostanie przekazana przewodniczącemu Komisji wraz z raportem z ewaluacji. Komisja zapozna się z dokumentacją przeprowadzonej ewaluacji i podejmie uchwałę w sprawie oceny szkoły doktorskiej nie później niż na drugim posiedzeniu zwołanym po dniu otrzymania ww. dokumentów od zespołu oceniającego.

W terminie 7 dni od dnia, w którym uchwała Komisji w sprawie oceny stanie się ostateczna, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz podmiot udostępnią ją wraz z raportem z ewaluacji oraz raportem samooceny w językach polskim i angielskim w BIP na swojej stronie podmiotowej. Przyczyni się to do zapewnienia dostępu do informacji

dotyczących funkcjonowania szkoły doktorskiej oraz do zachowania przejrzystości procesu ewaluacji.

Przepisy § 10 w sposób zbiorczy określają uprawnienia do dokonania poszczególnych czynności w toku ewaluacji w przypadku szkół doktorskich prowadzonych przez kilka podmiotów wspólnie.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.